Raadsinformatiebrief

Datum	11 februari 2025	Zaaknummer	2767693
		Portefeuille	Ruimtelijke ordening en infrastructuur J.T. van Burgsteden

Geitenproblematiek en rapport VGO-III.

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
Onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO-III).

Aanleiding
Het genoemde onderzoek is het vervolg op VGO-I en II en maakt deel uit van het programma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden. In de afgelopen jaren is een derde onderzoek gestart en nu afgerond (VGO-III). Dit onderzoek heeft onderzocht of longstekingen vaker voorkomen bij mensen in de buurt van een geitenhouderij dan bij mensen die verder weg wonen.
Deze informatiebrief geeft daarmee ook invulling aan de toezegging uit 2019 (CR 41).

<u>Samenvatting rapport</u>

1. Belangrijkste bevindingen:
    a. Longontstekingen komen vaker voor bij mensen die binnen 2 kilometer van een geitenhouderij wonen (zie ook kopje risicogroepen).
    b. Het risico op longontsteking is consistent hoger gedurende elf jaar (2009-2019).

2. Onderzoeksmethoden:
    a. Huisartsenstudie: analyse van anonieme gegevens van patiënten met longontsteking.
    b. Literatuurstudie: identificatie van ziekteverwekkers bij geiten die longontsteking kunnen veroorzaken.
    c. Gezondheidsstudies: keel- en neusswabs van omwonenden en geitenhouders.
    d. Geitenbedrijvenstudie: monsters van geiten, stal en omgeving.
    e. Luchtmetingen: onderzoek naar ziekteverwekkers in de lucht rondom geitenhouderijen.

3. Resultaten:
    a. 23 bacteriën zijn geïdentificeerd als mogelijke verklaring voor het verhoogde risico op longontsteking. Een groot deel daarvan komt uit de stalmest en strooisel.
    b. Geen duidelijke bedrijfsfactoren of stof als oorzaak gevonden

4. Geen duidelijke bedrijfsfactoren of stof als oorzaak gevonden.Aanbevelingen:
    a. Verder onderzoek naar het verminderen van ziekteverwekkers in de lucht door anders om te gaan met stalmest en strooisel.
    b. Periodieke monitoring van het risico op longontsteking bij omwonenden van geitenhouderijen.

Dit rapport bevestigt de bevindingen van de eerdere onderzoeken VGO I en VGO II. Naar aanleiding van die eerdere onderzoeken heeft de provincie Brabant in haar Omgevingsverordening al een tijdelijk verbod op nieuwvestiging van geitenhouderijen opgenomen.
In de gemeente Meierijstad worden sinds 2018 woningbouw-initiatieven beoordeeld volgens de aanpak zoals beschreven in de memo “Nadere invulling maatwerkaanpak woningbouwinitiatieven in de omgeving van geitenhouderijen” (memo omgekeerde werking) van 12 september 2018. Deze werkwijze waarborgt een zorgvuldige afweging van de gezondheidsrisico’s en wij voldoen daarmee ook aan onze actieve informatieplicht aan initiatiefnemers. De resultaten van het VGO III-rapport geven (nog) geen aanleiding om die werkwijze te veranderen.

Risicogroepen
Niet iedereen die in de buurt van een geitenhouderij woont, is bevattelijk voor longontsteking. Mensen met bestaande luchtwegklachten hebben echter een verhoogd risico. Het gaat daarbij met name om:
a. ouderen (65 jaar en ouder);
b. jonge kinderen (jonger dan 2 jaar);
c. mensen met een verzwakt immuunsysteem;
d. rokers;
e. ziekenhuispatiënten.

Omvang problematiek geitenhouderijen
De problematiek speelt zich af in Schijndel, maar vooral in Olland. Daar zijn twee bedrijven actief en daarmee is er ook sprake van een cumulatie. Een belangrijk aspect waar de GGD aandacht voor vraagt. In Schijndel is er nog één geitenhouderij actief.

Kernboodschap
Wij continueren onze werkwijze bij het beoordelen van nieuwe woningbouwinitiatieven en in een straal van 2 kilometer rond geitenhouderijen. Zodra het verdere onderzoek zoals onder punt 4 genoemd, duidelijkheid verschaft over maatregelen die de risico’s wegnemen, dan zullen we dit opnemen in onze werkwijze. Eventuele reacties vanuit de GGD en ODBN worden hierbij uiteraard ook betrokken. Vooralsnog kan de GGD de lijn volgen zoals beschreven in de memo zoals genoemd in de bijlage.

Communicatie
De ontwikkelingen worden op de voet gevolgd. Wanneer er nieuwe omstandigheden zich voordoen die aanpassing van de maatwerkaanpak noodzakelijk maken, dan wordt u hiervan op de hoogte gesteld.

De uitgangspunten van het maatwerktraject zijn eerder al via een persbericht gepubliceerd. Initiatiefnemers worden via een verklaring gewezen op de problematiek.

Participatie
Niet van toepassing

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Financiën
Niet van toepassing

Planning
Niet van toepassing

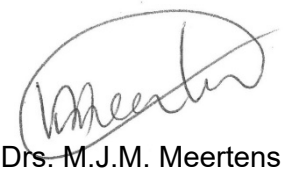
Bijlage(n)
- Memo “Nadere invulling maatwerkaanpak woningbouwinitiatieven in de omgeving van geitenhouderijen” (12 september 2018).
- Onderzoeksrapport RIVM

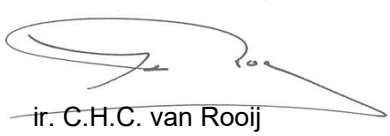
Ter inzage documenten

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.J.M. Meertens ir. C.H.C. van Rooij